

Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Mevrouw K. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
5 april 2018
Ons kenmerk
COS/U201800265
Telefoon
070 373 83 93

Onderwerp
IBP en Bijstandstekort

Geachte mevrouw Ollongren,

Tijdens het bestuurlijk overleg tussen SZW en de VNG op 12 maart jl. is onder andere gesproken over de adviesaanvraag aan de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) over de BUIG. Er is daar afgesproken dat de VNG delegatie de adviesaanvraag, en de duiding die daar vanuit SZW aan wordt gegeven, intern zou bespreken. Die interne bespreking heeft inmiddels plaatsgevonden in ons bestuur en in onze vaste beleidscommissie Werk en Inkomen.

Zoals u weet kwamen gemeenten in 2016 gezamenlijk 270 miljoen tekort op het macrobudget voor de bijstand. Dit tekort staat niet op zichzelf, maar cumuleert op gemeentelijke begrotingen met tekorten op de financiering van de WSW en een ontbrekende compensatie voor het groeiend beroep op de jeugdzorg.

Een groot deel van dit bijstandstekort is toe te schrijven aan de systematiek waarmee het stelsel omgaat met de instroom van statushouders. Dat effect wordt, anders dan vele andere vergelijkbare ontwikkelingen, door SZW niet meegenomen als beleidseffect bij de vaststelling van het macrobudget. Verder zagen wij in 2016 het effect van een mager onderbouwde uitname uit het budget, vooral ingegeven door budgettaire problemen van de rijksoverheid. Een derde punt is het effect dat ontstaat als veel gemeenten een beroep doen op het vangnet, zoals nu het geval is. Dit leidt in de huidige systematiek tot een belasting van het macrobudget in het jaar t +2. Concreet betekent dit dat gemeenten als gevolg van de tekorten in 2016, in het jaar 2018 opnieuw 138 miljoen minder krijgen dan wat zij conform CPB-berekeningen nodig zouden hebben om aan de financiële verplichtingen voor de bijstand te voldoen.

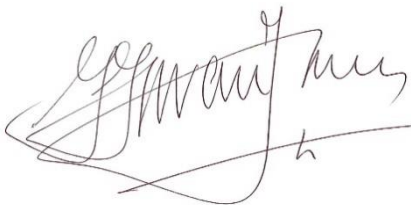
Voor ons was en is de afspraak over dit ROB-onderzoek een wezenlijke randvoorwaarde om in te kunnen stemmen met het Interbestuurlijk Programma (IBP).

Wij hebben moeten vaststellen dat de inkleuring die vanuit SZW aan de adviesaanvraag wordt gegeven niet overeenkomt met de zienswijze van de VNG. Voor ons stond en staat de vraag centraal of gemeenten adequaat worden gefinancierd voor het uitvoeren van een wettelijke taak, zoals geregeld in artikel 69 van de Participatiewet. Dat geldt zowel voor gemeenten gezamenlijk als voor afzonderlijke gemeenten, en zowel voor de principiële vooronderstellingen in het model als de praktische uitwerking. Ook eerder ingebrachte verbeter suggesties voor het model of de financiering van de vangnetregeling blijven in dit verband relevant. De ROB brengt wat ons betreft op al deze onderdelen een advies uit, zonder daarbij vooraf te worden ingeperkt. De huidige formulering van de taakopdracht laat daar wat ons betreft ook de ruimte toe.

Wij zien de onderzoeksopdracht aan de ROB als een eerste noodzakelijke stap om meer grip te krijgen op de problematiek van de tekorten. Het spijt ons te moeten constateren dat door de discussie met SZW over de duiding van de onderzoeksopdracht kostbare tijd verloren is gegaan. We vertrouwen er op dat – ook in de geest van de afspraken in het IBP – u onze zienswijze deelt. We hopen dat deze overeenstemming de ROB in staat stelt om het adviestraject op korte termijn af te ronden.

Een afschrift van deze brief sturen wij aan de staatssecretaris van SZW en aan de voorzitter van de ROB.

Met vriendelijke groet,
Namens het VNG bestuur,

mr J.H.C van Zanen
Voorzitter

drs. H.M.F. Bruls
Vicevoorzitter

